SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

Sprawdzian z „Hamleta” **Grupa A**

William Szekspir

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 23

10 zadań, 23 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Skąd przybył do Elsynoru Horacy, przyjaciel Hamleta?

(A) z Paryża
(B) z Anglii
(C) z Wittenbergi
(D) z Norwegii

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Duch ojca żąda od Hamleta zemsty. Czego jednocześnie mu zabrania?

(A) wyjazdu z Danii przed zemstą
(B) wystąpienia przeciw matce
(C) pojedynku z synem Poloniusza
(D) wyjawienia prawdy Ofelii

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących powrotu Laertesa do Danii.

1. Klaudiusz od razu przyznaje, że to on zabił Poloniusza.	**P**	**F**
2. Laertes wraca sam, bez zbrojnych zwolenników.	**P**	**F**
3. Lud wznosi okrzyki, by nowym królem został Fortynbras.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–5 pkt)

Dopasuj postać dramatu do określenia, które podaje spis osób.

1. Poloniusz	…	A. królowa duńska, matka Hamleta
2. Horacy	…	B. książę norweski
3. Laertes	…	C. syn Poloniusza
4. Fortynbras	…	D. przyjaciel Hamleta
5. Gertruda	…	E. szambelan

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 5. (0–2 pkt)

Uzupełnij luki.

Podczas podróży Hamlet podmienia list Klaudiusza do króla (1) _____, a nowy list pieczętuje (2) _____ swojego ojca.

Zadanie 6. (0–2 pkt)

Uzupełnij luki.

Umierający Hamlet oddaje głos w wyborze króla na (1) _____, a (2) _____ prosi, by żył dalej i opowiedział jego dzieje.

Zadanie 7. (0–2 pkt)

> Pierwszy grabarz pyta: „Godziż się po chrześcijańsku grzebać kogoś, co samowolnie szuka zbawienia?" Podczas pogrzebu ksiądz mówi Laertesowi, że śmierć dziewczyny była wątpliwa.

Wyjaśnij, o co spierają się grabarze na początku sceny cmentarnej i jak sprawa ta wraca w czasie pogrzebu Ofelii.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

> Hamlet: „Być albo nie być to wielkie pytanie. Jestli w istocie szlachetniejszą rzeczą Znosić pociski zawistnego losu
> Czy też stawiwszy czoło morzu nędzy, Przez opór wybrnąć z niego?"

Nazwij dylemat, który Hamlet formułuje na początku monologu, i podaj dwie możliwości postępowania, które rozważa.

Zadanie 9. (0–2 pkt)

> Hamlet do królowej po zabiciu Poloniusza: „Miłość to moją tak zatwardza duszę; Chcąc być łagodnym, okrutnym być muszę."

Wyjaśnij sens paradoksu zawartego w słowach Hamleta skierowanych do matki. Odnieś się do sytuacji, w jakiej padają.

Zadanie 10. (0–3 pkt)

> Hamlet odbiera Horacemu kielich z resztą trucizny i mówi: „Wyrzecz się jeszcze na chwilę zbawienia I ponieś trudy oddychania dłużej W zepsutej atmosferze tego świata Dla objaśnienia moich dziejów."

Wyjaśnij, o co prosi Horacego umierający Hamlet i dlaczego jest to dla niego tak ważne. Określ, jaką rolę w finale dramatu pełni Horacy.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/hamlet

SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

Sprawdzian z „Hamleta” **Grupa B**

William Szekspir

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 23

10 zadań, 23 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Jaką przyczynę śmierci starego Hamleta podano oficjalnie do wiadomości Duńczyków?

(A) poległ w bitwie z Norwegami
(B) zmarł na nagłą gorączkę
(C) ukąsił go wąż w ogrodzie
(D) utonął podczas polowania

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Akt pierwszy kończy się słowami Hamleta, że świat wyszedł z formy. Co bohater dodaje do tego stwierdzenia?

(A) że naprawi go dopiero Fortynbras
(B) że nie ma sensu niczego zmieniać
(C) że winna jest jedynie królowa
(D) że to on ma przywrócić porządek

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących pierwszego monologu Hamleta o matce.

1. Według Hamleta Klaudiusz przypomina zmarłego brata tak mało, jak on sam Herkulesa.	**P**	**F**
2. Hamlet porównuje matkę idącą we łzach za ciałem męża do Niobe.	**P**	**F**
3. Hamlet zarzuca matce, że poślubiła Klaudiusza w ciągu miesiąca od pogrzebu męża.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–5 pkt)

Dopasuj postać do okoliczności jej śmierci.

1. Poloniusz	...	A. zraniony własnym zatrutym rapierem
2. Gertruda	...	B. otruta napojem z kielicha
3. Klaudiusz	...	C. utonęła
4. Ofelia	...	D. przebity szpadą przez obicie
5. Laertes	...	E. zraniony zatrutym ostrzem i zmuszony wypić truciznę

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 5. (0–2 pkt)

Uzupełnij luki.

Hamlet pokazuje Poloniuszowi chmurę, która przypomina mu najpierw (1) _____, potem łasicę, a w końcu (2) _____. Poloniusz przytakuje każdemu porównaniu.

Zadanie 6. (0–2 pkt)

Uzupełnij luki.

Poloniusz proponuje królowi, by ukryli się za (1) _____ i podsłuchali spotkanie Hamleta z (2) _____.

Zadanie 7. (0–2 pkt)

> Hamlet komentuje przedstawienie: „Teraz zobaczymy, jakim sposobem morderca pozyskuje miłość żony Gonzagi." Chwilę później Ofelia zauważa, że król powstaje, a Klaudiusz woła o światła i wychodzi.

Opisz, jak Klaudiusz reaguje na przedstawienie przygotowane przez Hamleta, i wyjaśnij, co ta reakcja oznacza dla bohatera.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

> Ofelia śpiewa przed królową: „On zmarł, znikł z naszego grona; Zmarł, opuścił nas; U nóg jego darń zielona, W głowach zimny głaz."

Wskaż dwie przyczyny obłędu Ofelii i wyjaśnij, jak podany fragment jej piosenki łączy się z tymi przyczynami.

Zadanie 9. (0–2 pkt)

> Hamlet po odejściu aktorów: „Ten duch, com go widział, Mógł być szatanem (bo szatan przybiera, Jaką chce postać)".

Wyjaśnij, dlaczego Hamlet nie dokonuje zemsty od razu po rozmowie z Duchem, lecz postanawia najpierw wystawić przed królem przedstawienie. Odwołaj się do podanego fragmentu.

Zadanie 10. (0–3 pkt)

> Klaudiusz, powstając z klęczek: „Słowa wzlatują, myśl w prochu się grzebie; Ach! słów bez myśli nie przyjmują w niebie.”

Wyjaśnij, dlaczego modlitwa Klaudiusza okazuje się daremna, i na czym polega ironia tej sceny w odniesieniu do decyzji Hamleta.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/hamlet

Sprawdzian z „Hamleta”

Grupa A

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **B**

3. (3 pkt) **1. F; 2. F; 3. F** — po 1 pkt za zdanie

4. (5 pkt) **1–E, 2–D, 3–C, 4–B, 5–A** — po 1 pkt za parę

5. (2 pkt) **(1) Anglii; (2) sygnetem** — po 1 pkt za lukę

6. (2 pkt) **(1) Fortynbrasa; (2) Horacego** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Grabarze zastanawiają się, czy zmarłą, która utopiła się być może z własnej woli, wolno grzebać po chrześcijańsku – uważają, że przywilej ten wynika z jej wysokiego stanu. Na pogrzebie ksiądz skraca ceremonię i mówi, że gdyby nie wyższy nakaz, Ofelia leżałaby w niepoświęconej ziemi, czym oburza Laertesa.
Punktacja: Spór: czy osobie, która prawdopodobnie odebrała sobie życie, przysługuje chrześcijański pogrzeb w poświęconej ziemi (1 pkt). Pogrzeb: obrzęd zostaje skrócony, ksiądz twierdzi, że tylko wyższy nakaz uchronił Ofelię przed pochowaniem w niepoświęconej ziemi; Laertes protestuje (1 pkt).

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Hamlet zastanawia się nad sensem istnienia – czy warto żyć. Rozważa, czy szlachetniej jest cierpliwie znosić ciosy losu, czy stawić czoło nieszczęściom i przez opór z nimi skończyć, choćby to oznaczało śmierć.
Punktacja: Nazwanie dylematu: istnienie i jego sens – czy żyć dalej, czy umrzeć (1 pkt). Podanie obu możliwości: biernie znosić cierpienia zadawane przez los albo przeciwstawić się im czynnie, nawet za cenę życia (1 pkt).

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Hamlet tłumaczy, że jego surowość wobec matki płynie z miłości: chce ją ratować, więc musi być bezlitosny. Bezwzględnie wytyka jej związek z zabójcą męża, aby przejrzała na oczy i zerwała z Klaudiuszem.
Punktacja: Wyjaśnienie paradoksu: okrucieństwo słów wynika z miłości, ma służyć dobru matki (1 pkt). Odniesienie do sytuacji: Hamlet ostro wyrzuca matce małżeństwo z Klaudiuszem, by uświadomiła sobie winę i odwróciła się od zbrodniarza (1 pkt).

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Hamlet nie pozwala Horacemu wypić trucizny i prosi, by jeszcze żył w zepsutym świecie i objaśnił ludziom jego dzieje. Boi się, że bez tego pozostanie po nim upośledzone, zhańbione imię. Horacy staje się świadkiem i strażnikiem prawdy – wiernym przyjacielem, który zda sprawę Fortynbrasowi i potomnym.
Punktacja: Prośba: Horacy ma nie popełniać samobójstwa, lecz żyć i opowiedzieć prawdę o wydarzeniach (1 pkt). Powód: Hamlet obawia się, że bez wyjaśnienia zostanie zapamiętany jako zbrodniarz, z zszarganym imieniem; chodzi o prawdę i pamięć (1 pkt). Rola Horacego: świadek i strażnik prawdy, wierny przyjaciel, który przekazuje historię Fortynbrasowi i potomnym (1 pkt).

Grupa B

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **D**

3. (3 pkt) **1. P; 2. P; 3. P** — po 1 pkt za zdanie

4. (5 pkt) **1–D, 2–B, 3–E, 4–C, 5–A** — po 1 pkt za parę

5. (2 pkt) **(1) wielbłąda; (2) wieloryba** — po 1 pkt za lukę

6. (2 pkt) **(1) obiciem; (2) Ofelią** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Gdy w sztuce morderca wlewa truciznę śpiącemu królowi, Klaudiusz zrywa się, każe zapalić światła i opuszcza salę, a przedstawienie zostaje przerwane. Dla Hamleta to dowód winy stryja – słowa Ducha się potwierdziły.
Punktacja: Opis reakcji: król przerywa przedstawienie, wstaje i wychodzi, wołając o światła (1 pkt). Znaczenie: Hamlet zyskuje potwierdzenie, że Duch mówił prawdę i Klaudiusz jest zabójcą ojca (1 pkt).

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Ofelia traci zmysły po śmierci ojca, którego zabił Hamlet, i po tym, jak ukochany ją odtrącił i opuścił Danię. Piosenka o zmarłym, nad którym rośnie darń, a w głowach leży zimny głaz, odnosi się do śmierci i pogrzebu Poloniusza – król sam mówi, że marzy jej się o ojcu.
Punktacja: Dwie przyczyny: śmierć ojca zabitego przez Hamleta oraz odtrącenie przez ukochanego Hamleta (i jego wyjazd) (1 pkt). Związek z piosenką: śpiew o zmarłym i grobie przywołuje śmierć Poloniusza i jego skromny, pośpieszny pochówek (1 pkt).

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Hamlet obawia się, że zjawa mogła być szatanem, który przybrał postać ojca, by doprowadzić go do zguby. Dlatego chce zdobyć pewniejszy dowód: każe aktorom odegrać przed stryjem scenę podobną do zabójstwa ojca i będzie obserwował jego reakcję – jeśli król zadrży, wina zostanie potwierdzona.
Punktacja: Wskazanie, że Hamlet nie ma pewności, czy Duch mówił prawdę – mógł to być szatan podszywający się pod ojca (1 pkt). Wyjaśnienie, że przedstawienie podobne do sceny zabójstwa ma sprawdzić reakcję Klaudiusza i dać dowód jego winy (1 pkt).

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Klaudiusz sam przyznaje, że jego słowa nie mają pokrycia w myślach – nie potrafi szczerze żałować, skoro chce zachować koronę i żonę. Hamlet tymczasem odstępuje od zemsty, bo boi się, że zabity podczas modlitwy król pójdzie do nieba. Ironia polega na tym, że modlitwa nie była skuteczna, a więc Hamlet zmarnował jedyną dogodną chwilę z powodu fałszywego przekonania.
Punktacja: Wyjaśnienie: modlitwa jest nieszczera – król nie chce wyrzec się owoców zbrodni (korony, królowej), więc wypowiadane słowa nie idą w parze z myślą i skruchą (1 pkt). Decyzja Hamleta: oszczędza króla, by nie posłać go do nieba (1 pkt). Ironia: Hamlet rezygnuje z zemsty z powodu modlitwy, która w rzeczywistości nie przyniosła królowi łaski – traci okazję na próżno (1 pkt).

Skala ocen (orientacyjna, 23 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	21–23 pkt
dobry (4)	18–20 pkt
dostateczny (3)	12–17 pkt
dopuszczający (2)	7–11 pkt
niedostateczny (1)	0–6 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/polski/hamlet**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.